

Openbaar Onderzoek: Bijkomende bescherming van bos in Vlaanderen

De laatste weken is er heel wat te doen over de voorlopige vaststelling van de ontwerpkaart van de Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen in Vlaanderen. Hiermee bereikte de Vlaamse regering een akkoord om 12.262 hectare 'zonevreemde bossen' beter te beschermen. In deze nieuwsbrief verneemt u of u betrokken bent en wat u moet doen wanneer uw bos onterecht op deze kaart opgenomen is.

Bosdecreet

Alle bossen, waar ze ook liggen, zijn beschermd tegen een ontbossing door het **Bosdecreet**. Maar in gebieden die op het Gewestplan of RUP's niet in eerste instantie bestemd zijn voor natuur, bos of park, is de mogelijkheid om een vergunning of een ontheffing te krijgen (weliswaar mits compensatie) in de feiten niet zo beperkt en zijn die bossen dus minder goed beschermd.

Ontbossen

Ontbossen (dwz. definitief verwijderen van een bos – dus niet kaalkappen en herpkanten) is in principe verboden in Vlaanderen maar, als het bos NIET op de kaart met **meest kwetsbare waardevolle bossen** die nu wordt ingevoerd gelegen is, gelden er **4 uitzonderingen op het ontbossingsverbod**:

1. ontbossing met het oog op handelingen van **algemeen belang**;
2. ontbossing of verkaveling in zones met de bestemmingen woongebied of industriegebied in de ruime zin en zones die hiermee gelijk te stellen zijn;
3. ontbossing van de uitvoerbare delen in een niet-ervallen vergunde verkaveling;
4. ontbossing in functie van vastgestelde natuurdoelen op voorwaarde dat de ontbossing is opgenomen in een goedgekeurd natuurbeheerplan.

Voor alle andere ontbossingen, vanaf nu NIET gelegen op de kaart met meest kwetsbare waardevolle bossen, voorziet de Vlaamse regering in de mogelijkheid om een **ontheffing van het ontbossingsverbod** te bekomen.

Compensatieverplichting

Het bosdecreet voorziet dat bij een ontbossing een compensatie wordt betaald ofwel in natura door de aanlag van een bos elders of door een het betalen van de bosbehoudbijdrage.

Door een aanpassing van het **Bosdecreet op 8 november 2014** was het reeds verplicht ontbossingen groter dan 3 hectare 'in natura' te compenseren. 'In natura' betekent: door een compenserende bosaanplanting. Een geldsom storten in het Boscompensatiefonds kan voor die gevallen niet meer. Men moet zelf actief op zoek gaan naar een nieuwe locatie om bos aan te planten alvorens een bestaand bos mag gekapt worden. Geschikte terreinen zijn op te zoeken via **www.boscompenseren.be**. Iemand die bebosbare gronden heeft, kan die via dezelfde website beschikbaar stellen.

Een tweede aanpassing op dezelfde datum maakt dat ontbossingen van **Europees te beschermen boshabitat** ruimer gecompenseerd moeten worden. De compensatiefactor is voor die bossen opgetrokken van 2 naar 3. Dus wie 1 hectare Europees boshabitat wil kappen, moet elders 3 hectare nieuw bos (laten) aanplanten.

Voorlopige vaststelling van de Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen in Vlaanderen - Wat verandert er?

De Vlaamse regering stelde op vrijdag 31 maart 2017 de ontwerpkaart van de Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen (MKWB) in Vlaanderen voorlopig vast. Dit gebeurde in uitvoering van artikel 90ter, §2, van het Bosdecreet van 13 juni 1990. Hiermee bereikte de Vlaamse regering een akkoord om 12.262 hectare 'zonevreemde bossen' beter te beschermen. Deze MKWB betreffen 'zonevreemde bossen' gelegen in woongebied, industriegebied, recreatiegebied,... (dus bossen niet gelegen binnen de categorie van gebiedsaanduiding "bos", "parkgebied" of "reservaat en natuur").

Hoe werd bepaald welke bossen als "Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen" zouden aangeduid worden?

De Vlaamse Regering heeft bij besluit van 31 maart 2017 een aantal van deze zonevreemde bossen voorlopig vastgesteld op een kaart van de "Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen" aan de hand van een multicriteria-analyse op basis van de volgende criteria:

- 1 oppervlakte;
- 2 biologische waarde;
- 3 historiek van het bos;
- 4 ligging ten opzichte van ruimtelijke structuren inzake bos en natuur;
- 5 weging ten opzichte van de basiskaart van de inventaris van potentieel waardevolle bossen in Vlaanderen, uitgevoerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

De gevolgen

U bent boscijveraar en wil ontbossen met het oog op het gebruik voor de basisfunctie op het gewestplan (bebouwing, landbouw, ...)

Voor bossen die **niet** op de MKWB-kaart staan, verandert er niets en blijft de gewone procedure gelden (zoals onder randnummer 1 uiteengezet- met vergunning en eventuele ontheffing door de Minister).

Er vindt dus in beginsel **geen bestemmingswijziging** van de geïdentificeerde terreinen plaats (woongebied blijft woongebied).

De bossen die voorlopig zijn opgenomen op deze MKWB-kaart kunnen niet meer worden ontbost zoals dit voorheen het geval was. Een initiatiefnemer die wil ontbossen, zal daarenboven eerst een afwijking op het ontbossingsverbod moeten krijgen bij de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering beslist na advies van het Agentschap Natuur & Bos en een integrale en geïntegreerde afweging om af te wijken van het verbod op ontbossing. De Vlaamse Regering houdt hierbij minstens rekening met de volgende elementen (artikel 90ter §7 Bosdecreet):

- de doelstellingen vermeld in artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
- de ecologische en de ruimtelijk-maatschappelijke context.

Er zal dus voor de percelen die zijn aangemerkt op de MKWB-kaart een **principeel verbod** op ontheffing gelden, tenzij die uitdrukkelijke afwijking op dit verbod wordt verleend door de Vlaamse Regering, na advies van het agentschap ANB. De facto zullen de bebouwingmogelijkheden op uw terrein bouw- of industriegrond dus ernstig bemoeilijkt worden.

Zodra een RUP de grondbestemming van het bebost perceel wijzigt naar een groene bestemming valt het bos weg van de kaart.

Artikel 90ter §7 in fine van het bosdecreet bepaalt wel dat, indien de Vlaamse Regering besluit dat geen afwijking kan toegestaan worden van het verbod tot ontbossing, de Vlaamse Regering ertoe verplicht is om binnen twee jaar, te rekenen vanaf dat besluit, een ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vast te stellen voor het betrokken boscomplex. Op het ogenblik dat er effectief een definitief vastgesteld RUP in werking treedt dat de bestemming van het perceel wijzigt, is er sprake van een kapitaal- of planschadevergoeding. U krijgt dan een vergoeding die een deel van het waardeverlies tussen de oorspronkelijke functie van de grond en de waarde als bos compenseert maar dit gebonden aan een aantal procedureregels.

U bent bosbouwer en wil het bos verder beheren.

Onder ontbossen verstaan we iedere handeling waardoor een bos geheel of gedeeltelijk verdwijnt en aan de grond een andere bestemming of gebruik wordt gegeven. Wanneer u bos kapt en nadien overgaat tot herbebossing is er geen sprake ontbossen. Als bosbouwer heeft u dus niet onmiddellijk een negatieve impact van deze nieuwe maatregelen zolang u op lange termijn de bosfunctie behoudt. Opgelet: bij herbebossing gelden de verbintenisvoorwaarden voor herbebossing zoals deze vandaag gelden.

Wat als uw bos op de kaart Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen staat?

Iedereen kan opmerkingen indienen bij de kaart Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen tijdens het **openbaar onderzoek van 16 mei 2017 tot 14 juli 2017**. Na verwerking van de opmerkingen wordt de kaart definitief vastgesteld.

Dat betekent niet dat u zomaar kan stellen dat uw bos van de kaart moet worden gehaald. De opmerkingen kunnen alleen betrekking hebben op de bossen die op de kaart als Meest Kwetsbaar Waardevol Bos zijn weergegeven. De opmerkingen kunnen gaan over het volledige bos of over een of meerdere (kadastrale) percelen die behoren tot dat MKWB-bos.

Er zijn drie soorten opmerkingen mogelijk.

1. 'Volgens mij is dit geen bos' op basis van [de definitie 'bos'](#) zoals vermeld in [artikel 3 van het Bosdecreet](#). Op die manier zullen fouten in de registratie volgens de Boswijzer gecorrigeerd kunnen worden.
2. 'Het [beslist beleid](#) werd niet of niet correct meegenomen in de analyse'. Onder beslist beleid verstaan we vergunningen die expliciet de ontbossing van

- het betreffende perceel toestaan. Algemene verkavelingsvergunningen zonder goedgekeurd ontbossingsvoorstel vallen hier bijvoorbeeld niet onder.
3. De criteria werden niet correct gebruikt of de formule werd op een foute manier toegepast. (zie hierna)

Andere opmerkingen kunnen louter informatief meegegeven worden. Als uw bos beantwoordt aan de criteria om ze op te nemen op de kaart kan u via deze procedure uw bos dus NIET van de kaart laten verwijderen. U kan geen opmerkingen maken wat betreft het al dan niet wenselijk zijn van die kaart of het verbod tot ontbossing. U kan alleen reageren op materiële fouten en feitelijkheden.

Waar vindt u de kaart?

Op het Geoloket Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen (MKWB):

https://mkwb.natuurenbos.be/Html5Viewer/index.html?viewer=OO_WaardevolBos

Op deze kaart kan u inzoomen op uw boseigendom. Is uw bos ingekleurd als meest kwetsbaar waardevol bos dan kan u ook de lagen met de verschillende criteria bekijken in (waar juist, link?) hoever deze correct zijn ingevuld.

De ontwerpkaart kan ook geraadpleegd worden op uw gemeentehuis tijdens de gehele duur van het openbaar onderzoek.

Heeft u opmerkingen

Iedereen kan [opmerkingen indienen](#) bij de kaart Meest Kwetsbare Waardevolle Bossen tijdens het openbaar onderzoek van 16 mei tot en met 14 juli 2017.

U dient opmerkingen bij voorkeur in via het **online geoloket MKWB** vanaf de start van het openbaar onderzoek. Wanneer uw opmerking is ingediend, krijgt u meteen een ontvangstmelding.

U kunt ook schriftelijk reageren door opmerkingen aangetekend te versturen naar:

Openbaar onderzoek MKWB
Vlaamse regering per adres Agentschap voor Natuur en Bos
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel

Of tegen ontvangstbewijs af te geven op datzelfde adres. De datum van het ontvangstbewijs (aangetekende zending of afgifte) geldt als bewijs.

Wenst u ondersteuning?

Als lid van Landelijk Vlaanderen kan u beroep doen op de experten binnen uw vereniging. Zij bekijken met of uw bos op de kaart is opgenomen. Wanneer uw bos onterecht op de kaart is terecht gekomen krijgt u bovendien de nodige hulp om uw opmerkingen over te maken in het kader van het openbaar onderzoek.

Hoe Landelijk Vlaanderen contacteren?

Tel : +32 (nul)2 217 27 40

info@landelijk.vlaanderen

Bron: Agentschap voor Natuur en Bos